

Ziemia Parczewska

Miesięcznik społeczno-kulturalny Powiatu Parczewskiego | Nr 5 (156) Czerwiec 2016 | ISSN - 1643-5222 | Rok XV

Regionalna Biblioteka i Centrum
w Białej Podlaskiej
DZIAŁ WYNIKI (055) 341 64 52
ul. Warszawska 12a
21-500 Biała Podlaska
tel. 83 341 64 52
regionalia@mbp.org.pl

„Beati cantores” z Milanowa już nie zaśpiewają?

Świątowe Dni Młodzieży w Parczewie

20.07.2016 r. - środa

przyjazd do Parczewa, godz. 19.00 - powitanie w Bazylice (nocleg u rodzin)

21.07.2016 r. - czwartek

7.00 - 8.30 - śniadanie u rodzin.

Młodzież przyjeżdża do Parczewa na godz. 9.30

9.30 - 10.00 - modlitwy poranne

10.15 - 11.00 - Msza Święta (w jęz. francuskim) - Bazylika w Parczewie

11.00 - 11.30 - Katecheza i praca w grupach

11.30 - 12.30 - "Kawa u Burmistrza i Starosty"

13.00 - 15.00 - "Perły regionu" (występy, pokazy) - plac przy Urzędzie Miasta

15.00 - 16.00 - Obiad (parking naprzeciwko Urzędu Miasta)

16.00 - Wyjazd autokarami do Siedlec (z parkingu przy Urzędzie Miasta)

ok. 00.00 - Powrót do Parczewa (odbiór młodzieży z parkingu przy Bazylice)

22.07.2016 r. - piątek

7.00 - 8.30 - Śniadanie z rodziną

Tego dnia młodzież przyjeżdża do Parczewa na obiad o godz. 14.00. Modlitwy i czyn miłosierdzia w Parafiach, w których Goście mieszkają.

8.45 - 9.15 - Modlitwy poranne

9.15 - 10.15 - Msza Święta (w jęz. francuskim) - Bazylika w Parczewie

10.15 - 10.45 - Katecheza i praca w grupach

11.00 - Czyn miłosierdzia (DPS w Kalince, ŚDS w Laskach, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Parczewie)

14.00 - 15.00 - Obiad (u Państwa Jarmułów -na obiad przyjeżdża już młodzież)

15.00 - Koronka do Bożego Miłosierdzia

15.30 - Jarmark Jagielloński w Parczewie (w razie złej pogody - Pogodne Popołudnie u Państwa Jarmułów)

18.00 - Kolacja (u Państwa Jarmułów)

19.00 - Nabożeństwo Drogi Miłosierdzia (wyruszamy spod Bazyliki, aby ulicami miasta przejść do kościoła pw. Opatrzności Bożej)

21.00 - Apel Jasnogórski i zakończenie (odbiór młodzieży spod świątyni pw. Opatrzności Bożej)

23.07.2016 r. - sobota

7.00 - 9.00 - Śniadanie z rodziną

Młodzież przyjeżdża do Parczewa na godz. 9.30

9.30 - 10.00 - Modlitwy poranne

10.00 - 10.45 - Msza Święta - Bazylika w Parczewie

10.45 - 11.30 - Katecheza i praca w grupach

11.30 - 16.00 - Wyjazd do Poleskiego Parku Narodowego - Urszulin Załucze (z dużego parkingu przy Bazylice) - zwiedzanie, obiad

16.00 - Wyjazd do Kodnia (z Urszulina)

ok. 23.00 - Powrót do Parczewa (odbiór młodzieży z dużego parkingu przy Bazylice)

24.07.2016 r. - niedziela

Ten dzień młodzież spędza w Parafiach, w których mieszka! Przyjazd do Parczewa-godz. 18.00

7.00 - 8.30 - Śniadanie z rodziną

9.00 - 10.00 - Msza Święta (młodzież wraz z rodzinami uczestniczy w Mszy Św.) - Bazylika w Parczewie

10.00 - Czas spędzany w rodzinach, u których mieszka (obiad i kolacja również w rodzinie)

18.00 - Wszyscy przyjeżdżają do Parczewa (Stadion MOSiR - imprezy (występy, śpiewy)

19.30 - Koncert Zespołu Heaven Up (koncert połączony z uwielbieniem, występ kuglarzy)

ok. 22.00 - Zakończenie

25.07.2016 r. - poniedziałek

wyjazd młodzieży do Krakowa

Z wizytą w Lubomlu Głos dla przedsiębiorców

Oficjalna delegacja władz samorządu powiatu parczewskiego na czele ze starostą parczewskim Jerzym Maśluchem, przedstawicielami Powiatowej Rady Społeczno - Gospodarczej i przedsiębiorcami z terenu powiatu spotkała się 25 maja w Lubomlu (Wołyń) z członkami Lubomelskiej Rady Rejonowej, lokalnymi przedsiębiorcami, przedstawicielami szkół i instytucji publicznych z tego rejonu Ukrainy.

Rada Społeczno - Gospodarcza została powołana przez starostę parczewskiego w styczniu 2016 roku i składa się z przedstawicieli samorządu, środowisk nauki, biznesu oraz instytucji otoczenia biznesu.

Spotkanie w Lubomlu odbyło się w ramach spotkań partnerskich zaplanowanych na 2016 rok. W jego trakcie zaprezentowano 5 przedsiębiorstw działających w powiecie parczewskim: P.H.P.U. „Fabel” Sp. z o.o. z Parczewa, Fabryka Kabli ELPAR z Parczewa, Gospodarstwo Rybackie „Tyśmienica” Sp. z o.o., SATO s.c. Jakub Frączkiewicz - Mariusz Florek z Milanowa oraz SOBIANEK - Marian Sobianek z Parczewa.

Spotkanie z przedstawicielami rejonu lubomelskiego dotyczyło analizy struktury parczewskich i lubomelskich firm oraz identyfikacji najistotniejszych oczekiwań i problemów przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą. Było też okazją do wymiany uwag na temat warunków prowadzenia działalności gospodarczej, działań promocyjnych, zachęt inwestycyjnych, kadry pracowniczej oraz korzystania ze środków zewnętrznych. Trudno jest znaleźć

formułę, która doprowadziłaby do kontaktu ze wszystkimi przedsiębiorcami, a ważne jest, aby każdy z przedsiębiorców mógł zabrać głos w sprawach dotyczących prowadzonych przez nich działalności. Racjonalnym rozwiązaniem byłaby budowa platformy, która uporządkowałaby informacje gospodarcze rozproszonych instytucji i przekazywanie informacji. Platforma mogłaby pełnić funkcję konsultacyjną, informacyjną oraz być formą przesyłania zapytań i udzielania opinii samorządom.

W trakcie pobytu odwiedzono przedsiębiorstwa branży usługowej funkcjonujące w Lubomlu oraz zaplanowano kolejne spotkanie w Parczewie przedstawicieli lokalnych biznesów strefy przygranicznej.

Anna Ignatowicz

4 września w Jabłoniu

Już dziś zapraszamy na Dożynki Powiatowe!

Starosta parczewski oraz wójt gminy Jabłoń zapraszają na dożynki Powiatu Parczewskiego, które odbędą się 4 września br. na stadionie sportowym w Jabłoniu.

W programie: barwny korowód dożynkowy, występy zespołów i mnóstwo innych atrakcji towarzyszących imprezom dożynkowym. Do zobaczenia już za 2 miesiące.

Szczegółowe informacje o programie dożynek znajdziecie Państwo na rozwieszanych plakatach i portalu Starostwa Powiatowego w internecie.

Serdecznie zapraszamy!

Mistrz Ortografii Powiatu Parczewskiego Złote pióro dla Marty Gryśzy

W I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Parczewie odbył się finał zorganizowanego po raz dziewiąty Powiatowego Konkursu Ortograficznego o „Złote Pióro” starosty parczewskiego. W szranki stanęło 26 uczniów z dziewięciu szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu parczewskiego, zwycięzców szkolnego etapu konkursu, którzy zmagali się z dyktandem oraz testem ortograficznym.

Test przygotował Krzysztof Wroński, nauczyciel języka polskiego w I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Parczewie. W jego treści nie ma było pułapek związanych z pisownią np. takich wyrazów jak: huncwot, hajdawery, nibyliść, miszmasz, lelum polelum, głodek mrzygłód, pszczelnik czy przyprószoney.

Komisja Konkursowa wyłoniła laureatów i przyznała wyróżnienia:

Magda Gryśza - Publiczne Gimnazjum w Parczewie, Szymon Szypulski, Alicja Bylicka, Julia Denejko, Julia Słomkowska - I LO w Parczewie, Krzysztof Chwedczuk - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Parczewie, Arkadiusz Chwedczuk - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Staszica w Parczewie, Małgorzata Beldyk - Zespół Placówek Oświatowych w Podedwórzcu, Mateusz

Junak - Gimnazjum w Milanowie, Celina Dąbrowska - Gimnazjum w Jabłoni.

Zaszczytny tytuł Mistrza Ortografii Powiatu Parczewskiego po raz kolejny obroniła i otrzymała złote pióro starosty parczewskiego Magda Gryśza, uczennica Publicznego Gimnazjum im. Władysława Jagiełły w Parczewie. W dziesiątce najlepszych uczniów znaleźli się ponadto:

IX Powiatowy Konkurs Ortograficzny zakończył się uroczystym wręczeniem nagród przez dyrektora I LO Beatę Tryniecką i wicestarostę Adama Domańskiego. Należy podkreślić, że nagrody w tegorocznej edycji były szczególnie cenne i zróżnicowane. Konkurs, tak uroczystą oprawę z bogactwem nagród, zawdzięcza przedsiębiorczemu działaniu Krzysztofa Wrońskiego oraz młodzieży z klasy I A o profilu humanistycznym. Nie byłoby jednak tego wszystkiego bez sponsorów, którym serdecznie dziękujemy. W pomoc przy organizacji konkursu włączyły się zarówno lokalne instytucje, jak i ogólnopolskie księgarnie. Prawdziwą gratką, o której nie sposób nie wspomnieć, były książki ofiarowane przez prezydenta Lecha Wałęsę z własnoręcznym podpisem. Jedną z najlepszych ogólnopolskich księgarni internetowych: nieprzeczytane.pl, przekazała zaś liczną kolekcję, będącą bestsellerami ostatnich miesięcy na świecie.

Powiatowy Konkurs Ortograficzny jest próbą dotrzymania kroku wciąż rozwijającemu się językowi polskiemu. Próbą tym bardziej cenną, iż podjętą przez ludzi młodych, którzy w przyszłości staną się orędownikami poprawnej (pisanej zgodnie z zasadami ortografii) polszczyzny. Powiatowy Konkurs Ortograficzny jest więc wspaniałą inicjatywą, którą należy rozwijać, by w dobie cyfryzacji i powszechnego deficytu czytelnictwa, pokazywać odpowiedni kierunek działania na rzecz polszczyzny.

Powiatowe Ćwiczenie Obronne „Piwonia 16”

W dniach 16 – 17 czerwca 2016 roku odbyło się Powiatowe Ćwiczenie Obronne pod kryptonimem „Piwonia 2016”. Ćwiczenie zorganizowane zostało zgodnie z powiatowym planem szkolenia obronnego na 2016 rok „Planowanie, organizacja i realizacja zadań obronnych przez organy administracji samorządowej”.

W ćwiczeniu uczestniczyli pracownicy Starostwa Powiatowego w Parczewie i jednostek podległych.

Ćwiczenie składało się z dwóch etapów. Pierwszy etap obejmował rozwinięcie i funkcjonowanie Stałego Dyżuru Starosty, Stałych Dyżurów Burmistrza Parczewa oraz Wójtów z terenu powiatu i jednostek podległych. W ramach epizodu praktycznego przeprowadzono pokaz działania powiatowych służb i inspekcji. W trakcie pozorowanego pożaru budynku administracyjnego w I Liceum Ogólnokształcącym w Parczewie ćwiczą ewakuację uczniów i pracowników z zagrożonej strefy oraz segregację wstępną poszkodowanych. W ramach podejmowanych działań uczestnicy mogli w sposób praktyczny przećwiczyć działania wymagające współdziałania administracji samorządowej ze służbami i inspekcjami działającymi na terenie powiatu. Ćwiczenie pozwoliło na wypracowanie wielu cennych uwag i spostrzeżeń, które mogą wpłynąć na szybsze działanie służb w niesieniu pomocy mieszkańcom powiatu parczewskiego.

Po oficjalnym zakończeniu akcji ratunkowej, w ramach ćwiczeń uczniowie Medycznego Studium Zawodowego im. Zofii Bagińskiej w Parczewie pokazali młodzieży na fantomie jak należy udzielić pierwszej pomocy w razie nagłego wypadku. Następnie strażacy zademonstrowali gaszenie ognia za pomocą różnego rodzaju gaśnic.

Starosta parczewski Jerzy Maśluch podziękował służbom i inspekcjom za bardzo sprawne przeprowadzenie ćwiczenia praktycznego: Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Komendzie Powiatowej Policji w Parczewie, Stacji Pogotowia Ratunkowego w Parczewie, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w Parczewie oraz wszystkim pracownikom zaangażowanym w ćwiczenie.

Mirosław Bloch
Fot: Ewelina Rudkowska

W rocznicę zakończenia II wojny światowej

Obchody 71 rocznicy zakończenia II wojny światowej w powiecie parczewskim rozpoczęto od złożenia wiązanek kwiatów w miejscach pamięci na terenie powiatu. Wartę honorową przy pomniku na Placu Wolności w Parczewie zaciągnęli członkowie Stowarzyszenia ASG 1 Batalion Szturmowy w Parczewie z prezesem Olafem Piątkowskim. Następnie przedstawiciele samorządu powiatowego, słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Lublinie - filia w Parczewie, uczniowie ZSP w Parczewie, I LO w Parczewie z nauczycielami i dyrekcją oraz zaproszeni goście spotkali się w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego, aby wspólnie wspominać wydarzenia sprzed kilkudziesięciu lat.

Akademii otworzył i serdecznie powitał przybyłych gości wicestarosta parczewski Adam Domański. Apel poległych odczytał Władysław Tryniecki - prezes Koła Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego w Parczewie. Następnie uczestnicy uroczystości wysłuchali referatu dr Pawła Kiernikowskiego - sekretarza Zarządu Wojewódzkiego Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego oraz wspomnień Mieczysława Bielskiego.

Pod batutą Jacka Domańskiego wystąpił chór Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Parczewie „Ten Ton”, zaś uczennice LO w Parczewie odczytały karty historii o wydarzeniach sprzed 71 lat.

Tekst i fot: Ewelina Rudkowska

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie zorganizowało 27 maja br IV imprezę integracyjną z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pt.: *„Z rodziną też można dobrze się bawić”*. Obchody zostały włączone w kampanię społeczną propagującą ideę rodzicielstwa zastępczego pod hasłem *„Zrób coś dobrego, daj szansę samotnemu dziecku. Daj mu miłość, daj mu serce. Zostań rodziną zastępczą”* mającą na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie powiatu parczewskiego prowadzoną pod hasłem *„Stop przemocy”*. W ramach kampanii na terenie całego powiatu rozpowszechniono ulotki i plakaty zawierające informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz numery kontaktowe PCPR dla osób zainteresowanych zgłoszeniem swojej kandydatury do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W trakcie spotkania pracowników PCPR z rodzicami zastępczymi oraz dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej wicestarosta parczewski Adam Domański, radny Rady Powiatu Janusz Zieliński i kierownik PCPR Ewa Buczek wręczyli rodzicom zastępczym dyplomy uznania i kwiaty w dowód wdzięczności i szacunku za trud i wysiłek włożony w wychowanie dzieci potrzebujących opieki, troski i wsparcia. Po czym rozpoczęła się doskonała zabawa (zorganizowano m.in. drużynowe rozgrywki gry w kręgle, tor przeszkód, wspinaczka w parku linowym w Białce).

W trakcie imprez w Białce, kiedy dzieci spędzały czas wolny na zabawie, rodzice zastępczy mieli okazję podzielić się swoimi doświadczeniami, a także problemami oraz skorzystać z porad psychologa Elżbiety Kosiec.

Aneta Szczygielska – pracownik socjalny PCPR w Parczewie
Fot. Paulina Łobińska – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Lublin wymienia kadry w Parczewie

W policji - 23 kwietnia br komendant powiatowy insp. Jerzy Kwaśniewski odszedł na emeryturę. Był komendantem od 16 kwietnia 2015 roku. Obecnie Komendą Powiatową Policji w Parczewie kieruje p.o. komendanta powiatowego ml. insp. Krzysztof Kozyra. I zastępcą komendanta powiatowego jest kom. Krzysztof Semeniuk.

W nadleśnictwie - z dniem 22 kwietnia br ze stanowiska nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew z siedzibą w Sosnowicy odwołany został dr inż. Mirosław Potapiuk. Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie Jerzy Sądel (w poprzedniej kadencji Sejmu poseł PiS z Siemianowic Śląskich) powołał na to stanowisko Witolda Zakościelnego - dotychczasowego leśniczego Leśnictwa Brodziaki w Nadleśnictwie Zwierzyniec.

Fot. www.radiozamosc.pl

W KRUS - dotychczasowy kierownik Placówki Terenowej KRUS w Parczewie Anna Furman utraciła pracę. Jej miejsce zajęła Teresa Hołubowicz, dotychczasowy specjalista d/s szkoleń zawodowych w Młodzieżowym Centrum Kariery OHP w Parczewie, powołana na to stanowisko przez nowego dyrektora Oddziału Regionalnego KRUS w Lublinie Zdzisława Antonia.

W ARiMR - dotychczasowy kierownik Biura Powiatowego Agencji Rynku i Modernizacji Rolnictwa w Parczewie Grzegorz Furman (Platforma Obywatelska) został zwolniony ze stanowiska. Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji w Lublinie Krzysztof Gałaszkiwicz (dotychczasowy dyrektor Wydziału Ewidencji Kierowców i Pojazdów UM w Zamościu, pełnomocnik PiS na powiat zamojski) powołał na to stanowisko Wiesława Byrę, który był już kierownikiem parczewskiego biura w latach 2005 - 2007 (w okresie poprzednich rządów PiS), a później pracował w lubelskim oddziale Agencji.

Parczewskie targi pracy

W sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Parczewie odbyły się VI Parczewskie Targi Edukacji i Pracy zorganizowane przez Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Parczewie, Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Białej Podlaskiej

Wystawcami na tegorocznych Targach byli: Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Parczewie, Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie, Centrum Edukacji i Pracy OHP w Białej Podlaskiej, P.H.P.U. "Fabel" Sp. z o.o. w Parczewie, Polana Sp. z o.o., MEDIPE Sp. z o.o., Fabryka Kabli ELPAR Sp. z o.o., "Karol Kania i Synowie" Sp. z o.o., P.U.H. "FiMar" Marian Fijewski w Parczewie, Huta Szkła Gospodarczego Tadeusz Wrześniak, Komenda Powiatowa Policji w Parczewie, AVON, Pokusa Smaku, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Augusta Zamoyskiego w Jabłoni, Medyczne Studium Zawodowe im. Zofii Bagińskiej w Parczewie, Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Parczewie, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Parczewie.

Targi odwiedzili licznie uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z pow. parczewskiego, bezrobotni i inne osoby.

Największym zainteresowaniem cieszyły się stanowiska kulinarne: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych oferował wypieki (m. in. rogaliki, małe pizze), "Pokusa smaku" oferowała pierogi z soczewicą oraz ruskie, bigos i żurek. Dziewczęta oblegały stoisko Szkoły Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Parczewie, gdzie można było uczesać nową fryzurę.

Marta Kieler

Oddział chorych na starość

To niezwykle oddział parczewskiego szpitala. Pacjenci, którzy tu trafiają, cierpią przede wszystkim na starość - średnia wieku chorego na tym oddziale to 82 lata. 20 czerwca br najstarsza pacjentka oddziału miała 103 lata!

Stary pacjent to bardzo specyficzny pacjent. Bardzo często wyłącznie leżący, nie mogący wstać, poruszać się samodzielnie, a to oznacza same kłopoty. Oprócz leczenia trzeba go umyć, wymienić pampersy, nakarmić. Czasami z tak starym pacjentem trudno się porozumieć, wiekowy człowiek ma kłopoty z precyzyjnym wyjaśnieniem, co mu dolega. I wreszcie sprawa ostateczna, bywa że pacjent umiera. Czasem szybko, czasem długo. To wielki stres dla wszystkich - pacjenta, rodziny, personelu medycznego. Wielkim sukcesem parczewskiego szpitala jest powszechna opinia, wedle której oddział geriatryczny nie kojarzy się z "umieralnią". Więcej, jest traktowany jako oddział, na którym starzy ludzie szybko wracają do zdrowia. A ci, którzy odchodzą, nie czują bólu, bo na oddziale jest w pełni stosowana terapia bólu i środków przeciwbólowych nie brakuje.

Budynek oddziału geriatry szpitala w Parczewie

Żyjemy dłużej, liczba ludzi w podeszłym wieku szybko rośnie. Tymczasem nie mamy w Polsce rozwiniętej sieci placówek geriatrycznych, nie każdy szpital ma taki oddział. Parczewski szpital jest chlubnym wyjątkiem. Geriatria powstała w 1999 roku na bazie utworzonego w 1985 roku oddziału dla przewlekłe chorych. Usytuowany w oddzielnym 2-kondygnacyjnym budynku z podjazdem dla samochodów i wózków inwalidzkich, ułatwia poruszanie się starym ludziom, którzy nie muszą pokonywać barier w postaci schodów, by dojść do poradni geriatrycznej. Ma 38 łóżek w 3-osobowych salach chorych, wyposażonych w nowoczesne materace przeciwoleżynowe, dostosowane do choroby i indywidualnych potrzeb pacjenta oraz 2 izolatki.

- Zajmujemy się diagnozowaniem i leczeniem pacjentów powyżej 65 roku życia z wszystkich chorób o charakterze internistycznym. W ciągu roku hospitalizujemy około 1 500 pacjentów - objaśnia ordynator oddziału lek. med. Janusz Mirończuk, który pracuje w parczewskim szpitalu od 1987 roku. Opiekuje się nimi wielodyscyplinarny zespół profesjonalistów: 7 lekarzy geriatrów, 19 pielęgniarek, psycholog, reha-

bi-litant, 5 salowych. Nasz oddział to oddział ostrołóżkowy, zapewniamy całodobową opiekę lekarską i pielęgniarzką. Nie pełniemy funkcji Zakładu Leczniczego-Opiekuńczego czy Domu Pomocy Społecznej, szybko diagnozujemy pacjenta i leczymy. Stąd średni czas pobytu pacjenta na naszym oddziale wynosi 7 dni i nie różni się od czasu pobytu na innych oddziałach.

Pielęgniarka oddziałowa mgr piel. Mirela Szczepaniuk podkreśla ogromną pomoc, jaką oddział otrzymał w 2013 roku od Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w postaci aparatury i sprzętu medycznego: łóżek sterowanych elektronicznie, materacy przeciwoleżynowych zmiennościennieniowych, USG przyłóżkowego, wózków inwalidzkich i wózków kąpielowych, ssaków, pomp infuzyjnych, sprzętu do rehabilitacji. Faktycznie, trudno dziś wyobrazić sobie funkcjonowanie geriatry bez sprzętu WOŚP. Wszyscy, którzy z przyczyn ideologicznych zwalczają Jerzego Owsiaaka, powinni odwiedzić oddziały geriatryczne w Polsce i zobaczyć, jak sprzęt Fundacji pomaga w leczeniu ich ojców, dziadków, jak wdzięczni są starzy ludzie za wysoką jakość ich leczenia dzięki tej aparaturze.

Oddział został też wyposażony w sposób zwiększający bezpieczeństwo pacjenta, tj. antypoślizgową podłogę, poręcze, uchwyty. Są też 2 gabinety fizykoterapeutyczne.

Kadrę lekarską oddziału stanowią:

- ordynator lek. med. Janusz Mirończuk,
- zastępca ordynatora lek.med. Anna Kędracka,
- st. asystent lek. med. Marzena Kurec ,
- lekarze specjaliści w dziedzinie chorób wewnętrznych oraz geriatry: Dariusz Widomski - specj. w dziedzinie medycyny rodzinnej i geriatry, Jarosław Sawiniec - specj. w dziedzinie chorób wewnętrznych i toksykologii, Stanisław Kwiatkowski - spec. medycyny rodzinnej i internista, Dariusz Bzoma - specj. w dziedzinie chorób wewnętrznych,
- funkcję psychologa klinicznego pełni mgr Teresa Molenda - Jankowska.

Wśród kadry pielęgniarskiej (19 pielęgniarek) kierowanej przez mgr piel. Mirelę Szczepaniuk trzon stanowią panie z kilkudziesięcioletnim stażem pracy i ze specjalizacją z pielęgniarstwa geriatrycznego: Zofia Galińska, Ewa Pawłowska, Halina Bartoszk, Ewa Saweczko. 6 pielęgniarek dokszałca się, jest w trakcie specjalizacji z pielęgniarstwa geriatrycznego. Problemem oddziału jest brak młodych pielęgniarek, najmłodsze pracujące tu pielęgniarki mają 35-40 lat. Przydałoby się zwiększenie personelu o 5-6 pielęgniarek, brakuje też asystentów medycznych.

Poważnym sukcesem parczewskiego oddziału jest też profilaktyka oraz leczenie odleżyn. Są one zmorą pacjentów leżących. W Parczewie pielęgniarka oddziałowa Mirela Szczepaniuk prowadzi od lat "Program profilaktyki przeciwodleżynowej" dzięki któremu oraz stosowaniu specjalistycznych opatrunków, leczenie nawet najgorszych odleżyn skróciło się z 3-4 miesięcy do 2 tygodni. A tak w ogóle to występowanie odleżyn na oddziale jest dziś znikome. W ramach tego programu rodziny pacjentów wypisywanych do domu otrzymują instrukcję, jak unikać odleżyn, jak je zwalczać.

Znakomita kadra lekarsko - pielęgniarska, nowoczesne metody leczenia sprawiły, że oddział otrzymał akredytację Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego umożliwiającą szkolenie lekarzy w zakresie specjalizacji geriatrycznej. Jest również bazą szkoleniową dla pielęgniarek podnoszących swoje kwalifikacje w ramach kursów i specjalizacji, a także studentów Uniwersytetu Medycznego. Niezrozumiały jest brak praktyk słuchaczy Studium Medycznego w Parczewie, sąsiadującego ze szpitalem.

Kształcenie opiekunów medycznych to przyszłość takich szkół, bo starzejemy się jako społeczeństwo bardzo szybko.

Na oddziale geriatry widać jak na dłoni zmiany, jakim ulega społeczeństwo polskie z każdym rokiem. Wydłużyła się długość życia Polaków, więc człowiek stary trafia do szpitala z coraz większą ilością chorób. Problemem staje się samotność ludzi starych na wsi. Dzieci wyjeżdżają do pracy w miastach lub za granicę, starzy ludzie zostają sami, bez opieki. Do szpitala trafiają zaniedbani, samotni starzy mężczyźni, brudni, niedożywieni, odwodnieni. I nie jest to efekt alkoholizmu, choć też bywa. W szpitalu trzeba takiego pacjenta "wyprać", wyszorować, odżywić, nawodnić, wyleczyć. Po czym rodzi się pytanie - co dalej z takim samotnym człowiekiem? Ordynator współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej, wspólnie organizują opiekę. Wspaniale współpracuje ze szpitalem GOPS w Wisznicach,

Na oddziale geriatry ogromną rolę odgrywa także wyżywienie pacjentów. Pacjenci mają problemy gastryczne, ci leżący wręcz kłopoty z przyjmowaniem pokarmów. Posiłki są bardzo smaczne, co jest zasługą szpitalnej kuchni (nie korzysta się z cateringu) kierowanej przez Wiesławę Sternik.

Na oddziale geriatry w szpitalu parczewskim stosuje się zasadę holistycznego spojrzenia na potrzeby osób starszych. Stąd też funkcjonowanie poradni geriatrycznej przy oddziale i szybka ścieżka położenia pacjenta na oddziale.

Oddział geriatry w Parczewie to powód do dumy szpitala i całego powiatu.

Stanisław Jadczyk

Dobry zwyczaj – wypożyczaj

Wiek przedszkolny jest doskonałym czasem na rozbudzenie zainteresowań czytelniczych.

22 czerwca dzieci IV grupy Przedszkola nr 1 „Pod Krasnalem” w Parczewie wraz z opiekunkami przybyły z pierwszą wizytą do biblioteki - Powiatowej Biblioteki Publicznej-Centrum Kultury w Parczewie. Przedszkolaki z wielką ciekawością zapoznały się z magicznym dla nich miejscem. Kiloro z nich było wcześniej w bibliotece ze swoimi rodzicami, ale dla zdecydowanej większości była to pierwsza wizyta wśród tylu książek. Dzieci miały możliwość spacerowania między regałami w wypożyczalni i czytelni, a także poznać pracownię multimedialną.

Przedszkolaki z wielkim zainteresowaniem przyglądały się książkom znajdującym się na półkach, a szczególnie książeczkom dla dzieci. Poznały formalności związane z zapisem czytelnika, zobaczyły jak wygląda karta czytelnika i karta książki oraz poznały zasady wypożyczania i terminowego zwrotu książek. Dowiedziały się także jak należy dbać o książki. Dzieci rozwiązując zagadki rozpoznawały bohaterów najpopularniejszych bajek. Na zakończenie wizyty dzieci otrzymały dyplomy na pamiątkę pierwszego pobytu w bibliotece. Każdy przedszkolak wyszedł z biblioteki nie tylko z uśmiechem na twarzy, dyplomem i zakładką do książki, ale przede wszystkim z obietnicą, że wróci do nas, aby móc się zapisać i korzystać z bogatej oferty dla dzieci. Już niedługo zaprosimy dzieci, które spędzają wakacje w Parczewie, do Wakacyjnej Biblioteki „Na Skwerku”, czyli „biblioteki pod chmurką”.

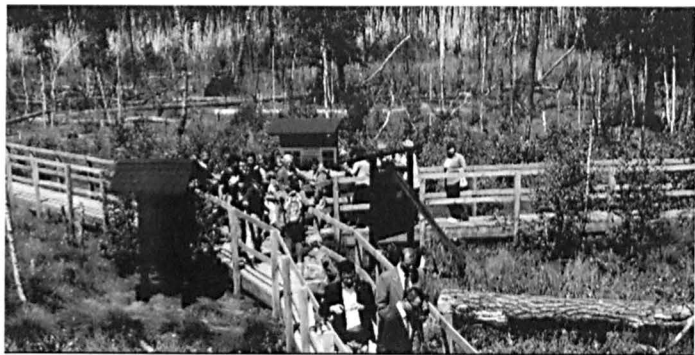
Agata Waszczuk – Stawecka
Fot. Bogumiła Sarnowska

Z zaproszeniem do „Czarnego Lasu”

Lasy to nie tylko drzewa, grzyby, dzika zwierzyna i krajobraz. To także atrakcje turystyczne, które warto odwiedzić nie tylko w czasie wakacyjnych wędrówek. Na początku czerwca po kilkuletniej przerwie ponownie oddano do użytku dla zwiedzających ścieżkę przyrodniczo – dydaktyczną „Czarny Las” znajdującą się na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.

Z tej okazji leśnicy wraz z Towarzystwem Przyrodniczo-Historycznym zorganizowali 10 czerwca br. zieloną, żywą lekcję przyrody, w której wzięło udział ponad 150 dzieci ze szkół w Kostrach, Milanowie oraz Rudnie. Na uczestników imprezy czekało wiele atrakcji, między innymi – wspólne przejście odnowioną ścieżką, leśne koło fortuny, wykonanie biżuterii leśnej, pokaz narzędzi wykorzystywanych w pracy leśnika. Wyjątkową niecodzienną atrakcją tych zajęć były pokazy ptaków drapieżnych Grzegorza Laskowskiego. Ze strony Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie udział w uroczystym otwarciu ścieżki wzięli dr inż. Grzegorz Lenart – zastępca dyrektora ds. ekonomicznych.

Sama ścieżka utworzona została w roku 2005, a trasa przebiegała przez las mieszany bagienny porośnięty drzewostanem brzoźowym oraz 120-letnim drzewostanem sosnowym, który w latach 2011-12 został najsilniej podtopiony, co w konsekwencji doprowadziło do jego częściowego zamarcia. Zbiorowisko to w związku z posadowieniem na torfie podlega cyklicznym wahaniom poziomu wód gruntowych i okresowemu zalewaniu. Kolejne mokre lata, oraz działalność bobrów, spowodowało tak duże spiętrzenie

wody, że z okolicznego lasu powstało ponad 30 hektarowe jezioro. Dopiero suchy 2015 rok pozwolił na odbudowę i wydłużenie kładki dla zwiedzających, która obecnie ma długość ponad 600 metrów.

Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia „Czarnego Lasu” oraz na leśne wędrówki po lasach Lubelszczyzny.

Jarosław Kowalczyk – rzecznik prasowy RDLP w Lublinie.

Ostatni śpiew „Beati cantores”?

„Szczęśliwi śpiewacy” z Milanowa (po łacinie „Beaticantores”) już nie będą swym śpiewem zachwycać słuchaczy. Decyzją biskupa siedleckiego inicjator powstania chóru ks. proboszcz Marian Banasiak i twórczyni chóru i jego dyrygentka Anna Lichawska opuszczają Milanów i przenoszą się do parafii w Zarzeczcu Łukowskim. Niedowierzanie, płacz to reakcja parafian na wiadomość o wyjeździe z Milanowa księdza proboszcza i szefowej chóru. Wizytówka Milanowa, obsypany laurami, uwielbiany przez słuchaczy, a zwłaszcza wiernych z Milanowa, chór może przestać istnieć. - *Nie ma pani Ani, nie ma chóru - mówi jedna z chórzystek. Taki dramat na nasze 10-lecie...*

Chór „Beati Cantores” działa przy Parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Milanowie od 2006 roku. Powstał z inicjatywy proboszcza ks. Mariana Banasiuka, który po objęciu parafii w 2005 roku szybko zorientował się, że parafianie podczas mszy pięknie śpiewają pod kierunkiem organisty Henryka Jasińskiego. Zaczął więc wyszukiwać tych, którzy dysponowali dobrym głosem i słuchem muzycznym, zapraszać ich po nabożeństwie do salki parafialnej, przekonywać do pomysłu zorganizowania chóru i zaangażowania się w sprawy parafialne. Nie było łatwo. Przekonanie nieprzekonanych zajęło trochę czasu, ale w końcu zebrała się grupa 10 kobiet, które pod batutą Anny Lichawskiej rozpoczęły próby jako psalterzystki. Po ich pierwszych prezentacjach w kościele zaczęły dołączać inne, a potem inni. Tak powstał 30-osobowy chór, w ostatnim czasie 27-osobowy (21 kobiet i 6 mężczyzn), który przybrał imię „Beati cantores”. W Niedzielę Palmową 9 kwietnia 2006 roku chór zaśpiewał po raz pierwszy podczas Eucharystii w milanowskim kościele.

Od początku jego istnienia dyrygentem jest Anna Lichawska, absolwentka Instytutu Liturgicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II). Początkowo pracowała z dziećmi, prowadziła scholę. W 2006 roku została dyrygentem chóru. Od razu postawiła na śpiew z najwyższej półki, na profesjonalizm śpiewu i prezencję chóru. Skupiła w nim z liczącego 1 tys. mieszkańców Milanowa nauczycielki, pracownice gminnych urzędów, policjanta, weterynarza, bankowca, hodowcę. Ludzi ze wsi nauczyła śpiewać niezmiernie trudne utwory sakralnej muzyki klasycznej, autorstwa najwybitniejszych kompozytorów polskich i zagranicznych, m.in. Cesara Franka, Wolfganga Amadeusza Mozarta, Jerzego F. Haendla, Wacława z Szamotuł, Władysława z Gielniowa, Franciszka Nowowiejskiego, Henryka Góreckiego.

Chór początkowo śpiewał w kościele, upiękniał Eucharystię i uroczystości religijne w Milanowie i innych parafiach (np. w Kodniu), z czasem można go było słyszeć coraz częściej na festynach i uroczystościach gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych.

Rychło przyszły pierwsze sukcesy. W 2011 roku za brawurowe wykonanie *"Zdrowaś bądź Maryja"* Henryka Góreckiego chór z Milanowa zdobył I nagrodę na Festiwalu Pieśni Maryjnej w Leśnej Podlaskiej. (uczestniczył w nim po raz pierwszy). W 2012, 2013 i 2015 roku na tym festiwalu zdobył Grand Prix. W marcu 2012 roku chór zaśpiewał na Mszy św. w Łagiewnikach, transmitowanej przez Telewizję Polską. Chór „Beati Cantores” nawiązał również przyjacielską współpracę z chórami ze Sławatycz, Wohynia, Wisznic i Huszczy, czego owocem są wspólne koncerty i przeglądy. Brał udział od początku, tj. od 2008 roku, w prezentacjach kolęd w Parczewskiej Bazylice. Wykonywał utwory a capella oraz utwory wokalnie - instrumentalne.

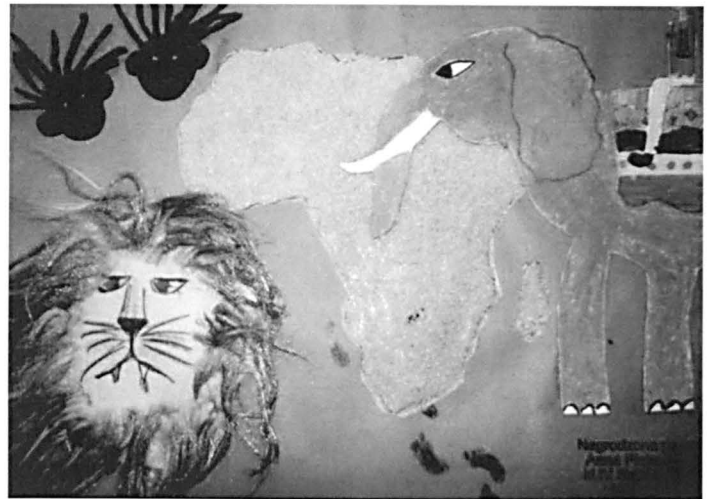
Ostatnie śpiewanie chóru w niedzielę 26 czerwca br nie było "szczęśliwe". Łzy lały się szerokim strumieniem, pożegnaniom i uściskom nie było końca. Smutno zrobiło się tego dnia w Milanowie. Zamiast hucznych obchodów 10-lecia istnienia (na które członkowie chóru w pełni zasłużyli) zapowiada się kres istnienia chóru.

Stanisław Jadczyk

W milanowskiej bibliotece

Konkurs "Śladami Sienkiewicza"

29 prac uczniów milanowskich szkół wpłynęło na konkurs plastyczny ogłoszony przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Milanowie pod hasłem *"Śladami Henryka Sienkiewicza"*. Nagrodzono prace: Anny Piekarskiej, Marii Kalbarczyk, Judyty Baryły z Szkoły Podstawowej w Milanowie oraz Patrycji Blicharz, Anny Ostapiuk i Klaudii Krępackiej z Gimnazjum w Milanowie.

Nagrodzona praca Anny Piekarskiej

Biblioteka inspiruje dzieci

Z okazji XIII Tygodnia Bibliotek obchodzonego w tym roku pod hasłem "Biblioteka inspiruje" Gminną Bibliotekę Publiczną w Milanowie odwiedziła grupa przedszkolaków z Przedszkola Samorządowego w Milanowie oraz dwie klasy I z Szkoły Podstawowej w Milanowie. Z kolei Filię GBP w Rudnie odwiedziły dzieci z klasy pierwszej szkoły w Rudnie.

Instruktor GBP Agnieszka Piekarska z przedszkolakami

Dzień kobiet czyli spotkanie kultur w Juliopolu

W 2014 roku powstało Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Juliopol. Pierwszym działaniem był remont świetlicy wiejskiej. Wójt gminy Siemień Stanisław Dawidek wyposażył świetlicę w niezbędny sprzęt, po czym Stowarzyszenie pokazało, co potrafi. Zorganizowało w świetlicy kolejno: Dzień Ziemiaka, Mikołajki, Sylwester, Dzień Seniora, Dzień Kobiet.

Dzień Kobiet w Juliopolu

To ostatnie spotkanie miało charakter wydarzenia specjalnego. Użądzonego bez banału i pomopy. Odbyło się oczywiście w świetlicy wiejskiej. Wspólne świętowanie mieszanek i mieszkańców wsi zaczęło się od spotkania z Jerzym Kowalczykiem, mieszkańcem wsi, wcześniej długie lata dziennikarzem "Kuriera Lubelskiego", który napisał kryminał pt. "Opętanie" (pod pseudonimem Ludwiga Thora). Potem prezentowała się Iwona Siedlaczek, nauczycielka muzyki w Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie, w osobistej opowieści "Kobiety w muzyce" zakończonej wykonaniem "Kaprysu polskiego" na skrzypce solo i jeszcze kilku innych fragmentów utworów zaświadczyających o tytułowej obecności kobiet w muzyce.

Ten muzyczny wątek spotkania kontynuowały zaproszone przez Stowarzyszenie zespoły z Gorkowa, gminy w pow.

krasnostawskim. Kapela Ludowa oraz Żeński Zespół Wokalny wypełniły świetlicę muzyką do śpiewania i tańczenia. To nie był koniec atrakcji. Z okazji świętowania swoją mini wystawkę pt. "babski świat" przygotował i zaprezentował lubelski malarz i rysownik Benek Homziuk. Na 28 pracach w identycznych niewielkich wymiarach przedstawił swoją wizję Dnia Kobiet.

A wszystko to, co się działo w Juliopolu, Stowarzyszenie opisało w publikacji, której okładkę prezentujemy obok. Aktywność Stowarzyszenia Przyjaciół Wsi Juliopol sprawia, że warto poznać nazwiska tych, które nadają ton jego pracy: prezesem Stowarzyszenia jest Edyta Kalinowska, a wiceprezeskami: Teresa Dobrzańska, Halina Wysokińska, Iwona Kowalczyk i Maria Kwiatek.

W trosce o zdrowie mieszkańców gminy

W trosce o zdrowie kobiet z gminy Siemień zorganizowano bezpłatne badania mamograficzne w dniu 3 czerwca br w siedzibie Urzędu Gminy. W ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi kobiety w wieku 50 - 69 lat mogły przebadać się bez skierowania od lekarza. Z kolei mieszkanki gminy w wieku 40 - 49 i 70 - 75 lat mogły się przebadać mając skierowanie od lekarza specjalisty.

Druga oferta skierowana była do wszystkich mieszkańców gminy (kobiet i mężczyzn) mających kłopoty ze wzrokiem. Za skromną opłatą kilku złotych można było zbadać wzrok oraz wykonać pomiar ciśnienia śródgałkowego.

Wierchowiny podzielone na dwie wsie

- *Uporządkowaliśmy sytuację w sensie prawnym* - mówi sekretarz Urzędu Gminy w Siemieniu Tomasz Kanak. *Dostosowaliśmy ją do stanu istniejącego. W systemie była bowiem wieś Wierchowiny, dzieląca się na dwa sołectwa: Wierchowiny Stare i Wierchowiny Nowe. Obecnie mamy dwie odrębne wsie i dwa sołectwa: Wierchowiny Nowe i Wierchowiny Stare.*

Wymagało to wielu zabiegów prawnych. Przede wszystkim Urząd Gminy przeprowadził konsultacje społeczne w obu sołectwach. Ponad 95 proc. mieszkańców uczestniczących w tych konsultacjach poparło wnioski o dostosowanie terminologii do stanu faktycznego. Potem trzeba było wykonać stosowne mapki obu miejscowości, a następnie uzyskać opinie wojewody. Uchwała Rady Gminy w Siemieniu była jednocześnie wnioskiem do ministra spraw wewnętrznych i administracji, składanym za pośrednictwem wojewody.

Minister zgodził się z uchwałą Rady Gminy, w systemie prawnym mamy dziś dwie odrębne miejscowości: Wierchowiny Stare i Wierchowiny Nowe.

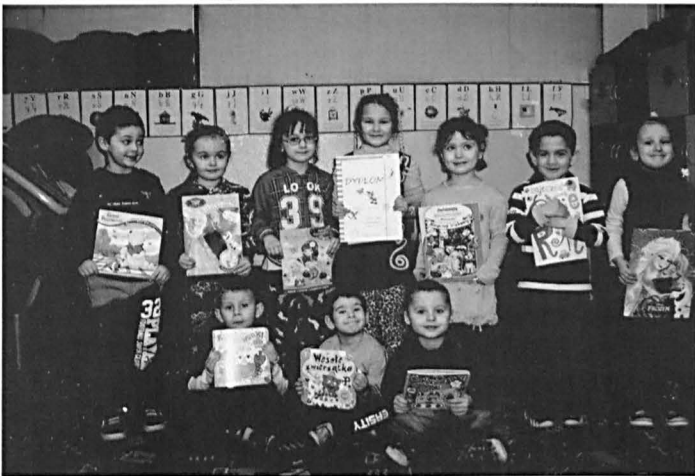

„Z bajką za pan brat”

Kto z nas nie zna bajek o „Kopciuszku”, „Trzech świnkach”, „Królowie Śnieżce” czy „Czerwonym Kapturku”? A czy te najbardziej popularne bajeczki znają nasi mali milusińscy? Aby to sprawdzić, wybrałam się do oddziału zerowego, mieszczącego się w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Juliopolu, gdzie wspólnie z Iwoną Sziler (wychowawczynią oddziału 0) przeprowadziłyśmy konkurs ze znajomości bajek i baśni.

Nasze spotkanie rozpoczęłam od przeczytania bajki „Wróżki” Ch. Perraulta - jak wiadomo, nawyk czytania i zapal do książek trzeba kształtować w dzieciństwie, a czytanie dzieciom na głos jest bardzo ważne.

Na początku dzieci wykonały ilustracje do przeczytanej bajeczki. Kolejna konkurencja polegała na wylosowaniu dwóch pytań i udzieleniu na nie odpowiedzi. W następnym zadaniu należało wskazać prawidłową odpowiedź spośród wymienionych wariantów. Dużo radości sprawiło losowanie przedmiotów i kojarzenie ich z konkretną bajką. Po podsumowaniu konkursowych zmagani każdy uczestnik otrzymał pierniczka z chatki Baby Jagi.

Na koniec pogratulowałyśmy wiedzy wszystkim dzieciom i ogłosiłyśmy wyniki: 1 miejsce zajęła Marcelina Sutryk, 2 miejsce Zofia Komarek, 3 miejsce Marlena Brewczuk. Mamy nadzieję, że w przyszłości będą one równie chętnie uczestniczyć w podobnych konkursach, których głównym celem jest propagowanie czytelnictwa.

Pamiętajmy, że obcowanie z baśnią to dla dziecka wspaniała przygoda, która pobudza wyobraźnię, wyzwala odwagę, uczy pomocy potrzebującym i udziela cennych wskazówek, dzięki którym można żyć długo i szczęśliwie. Czytajmy więc dzieciom już od najmłodszych lat, a potem zachęcajmy do samodzielnego czytania i zagłębiania się w świat fantastycznej przygody z książką.

J. Dziwulska

Filia Biblioteczna w Dzialinie

Ostatnie lata majątku w Siemieniu

Siemień pojawił się na kartach historii w 1417 roku, zapisany jako wieś szlachecka, prywatna. Wśród licznych właścicieli wsi były nazwiska wielkich magnatów polskich, w XVI wieku - ród Branickich, w XVII wieku Ryszkowskich, w XVIII - Lubomirskich i od 1782 roku - Małachowskich. Antoni Małachowski, syn Stanisława - marszałka Sejmu Czteroletniego, był też ważnym magnatem w I Rzeczypospolitej. Pełnił funkcję pisarza wielkiego koronnego, sekretarza wielkiego koronnego, ostatniego przed rozbiorami wojewody mazowieckiego, był odznaczony przez króla Stanisława Poniatowskiego orderem Orła Białego. Po jego śmierci w 1796 roku Siemień i okoliczne folwarki wschodzące w skład tzw. klucza siemieńskiego otrzymał pierworodny syn Józef, w 1818 roku wybrany posłem do Sejmu Królestwa Polskiego.

Józef Małachowski był pierwszym magnatem, który zamieszkał na stałe w Siemieniu. Dotąd w dworze mieszkali rządcy lub dzierżawcy majątku. Wiadomo, że urzędował w Siemieniu na pewno w latach 1808 - 1838, a być może nawet do 1840 roku. W testamencie zapisał majątek w Siemieniu córce Julii. Wyszła ona za mąż za Seweryna Biernackiego. Oboje byli ze sobą spokrewnieni - Seweryn był bowiem synem Pawła Biernackiego - kasztelana sieradzkiego i brygadiera kawalerii narodowej oraz Konstancji z Małachowskich, córki Antoniego Małachowskiego. Po śmierci Józefa Małachowskiego w 1841 roku jego córka Julia i jego zięć Seweryn Biernacki objęli dobrą Siemień - 7 wsi z 118 chłopami pańszczyźnianymi.

Po śmierci Julii (1860) i Seweryna Biernackiego (1861) majątek siemieński otrzymała ich córka Amelia Biernacka po mężu Morzkowska. Od niej odkupił go w 1865 roku Ferdynand Rudnicki. Przystąpił on od razu do systematycznej wyprzedaży dóbr. W 1872 roku Siemień (oraz Wolę Siemieńską, Wierzchowiny i Tulniki) kupił August Zaorski. Dobra siemieńskie miały wówczas powierzchnię 3195 morgów. August miał za żonę Agnieszkę - Sewerynę ur. 20 stycznia 1855 roku córkę Jana Głuchowskiego i Teofilii z d. Rose. August Zaorski zmarł w 1891 roku, pozostawił po sobie 3 synów: Seweryna, Wacława (pełnoletnich) oraz Jana (nieletniego). Syn Seweryn otrzymał w spadku folwark w Glinnym Stoku, syn Wacław - majątek Bieliny koło Rawy Mazowieckiej. Dobrami w Siemieniu zarządzała wdowa po Augustynie - Seweryna. W kilka lat później wyszła ona powtórnie za mąż za Henryka Ginczelewskiego.

W 1903 roku majątek w Siemieniu wraz z Brwinowem kupił od spadkobierców Augusta Zaorskiego Wincenty Ludomir Grodzicki, który sprawy majątkowe połączył z osobistymi - córka Augusta Zaorskiego - Józefina, lo voto Ostrowska, została jego żoną. Po pomierzeniu dóbr siemieńskich przez przysięgłego mierniczego Grodzicki rozpoczął akcję intensywnej wyprzedaży ziemi dworskiej, w sumie

kilkudziesięciu włościanom z wsi Siemień oraz kolonistom niemieckim i osadnikom polskim z innych miejscowości.

W 1914 roku po raz ostatni zmienił się właściciel majątku w Siemieniu - został nim Jan Henryk Zaorski, trzeci syn Augusta, dotąd władający folwarkiem w Miłkowie. Po śmierci jedyne go swojego syna Augustyna Seweryna, który zginął jako ochotnik Wojska Polskiego pod Ossowem 13 sierpnia 1920 roku, w trakcie wojny polsko - bolszewickiej, Jan Henryk Zaorski popadł w silną depresję, wyjechał do Warszawy, zamieszkał tam na ul. Kruczej 8. 2 lutego 1924 roku zmarł w Warszawie. Nie sporządził testamentu. Do prawa do spadku po nim (majątek w Siemieniu wyszacowano na 763 920 zł, w 1909 roku rejestr pomiarowy dokonany przez przysięgłego mierniczego Taborowskiego wykazał, że majątek Siemień miał powierzchnię 1832 mg i 199 prętów) zgłosiło się 9 członków rodziny:

- wdowa - Maria z domu Hincz Zaorska,
- matka zmarłego, Seweryna z Głuchowskich, wdowa po Augustynie Zaorskim, Ilo voto Henrykowa Ginczelewska - zamieszkała w Warszawie na ul. Wiejskiej 15,
- jego bracia rodzeni: Seweryn (właściciel dóbr Glinny Stok) i Wacław Zaorscy (właściciel majątku Byliny w pow. Rawa Mazowiecka),
- jego siostry rodzone: Józefa vel Józefina z Zaorskich Ilo voto Wieniśysława Ostrowska, Ilo voto Wincentowa Grodzicka (zam. w pow. Bielsk Podl.), Eugenia z Zaorskich Wacławowa Sobierańska (zam. we Lwowie ul. Turecka 3), Zenobia z Zaorskich Czarkowska, Augusta z Zaorskich (zam. w Warszawie na ul. Wiejskiej 15) oraz siostra przyrodnia zmarłego Halina z Ginczelewskich Henrykowa Augustowiczowa (zam. w majątku Odolanów w pow. Ostrów Wielkopolski).

17 czerwca 1927 roku spadkobiercy podzielili dobra Siemień i część dóbr Miłków na 448 części. Wdowa Maria Zaorska otrzymała 112 części, Seweryna Ginczelewska - 87, Seweryn Zaorski - 39, Wacław Zaorski - 39 części, Eugenia Sobierańska - również 39 części. Halina Augustowicz - 19 części, Zenobia Czarkowska - 41 części i Augusta Zaorska 41 z 448 części. Józefina Grodzicka objęła 31 części. Jednocześnie wdowa, bracia i przyrodnia siostra zmarłego zdecydowali się zrezygnować ze swoich udziałów w majątku i ustąpić na rzecz pozostałych kobiet swoje części spadku w zamian za rekompensatę finansową w łącznej sumie 408 878 zł (Maria Zaorska miała otrzymać od pozostałych spadkobierczyń kwotę 199 976 zł, a Eugenia Sobierańska oraz bracia Seweryn i Wacław Zaorski - po 69 634 zł).

Ostatecznie jednak 16 lipca 1927 roku matka zmarłego i trzy jego siostry podzieliły się otrzymanym w spadku majątkiem w sposób następujący: Seweryna Ginczelewska otrzymała 177 części z 448, a jej córki: Augusta - 80 części, Halina - 37, Józefina - 80, Zenobia - 80. Mocą decyzji Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 12 grudnia 1927 roku wpisano do ksiąg wieczystych

jako właścicielei niepodzielnych majątku Siemień te 5 kobiet.

Przy podpisaniu tej umowy nabywczy nie spadku zapłaciły tytułem zadatku Marii Zaorskiej 40 tys zł, a Eugenii Sobierańskiej - 10 tys zł. Po podpisaniu aktu notarialnego miały zapłacić 80 tys. zł wdowie i 59 634 zł siostrze przyrodniej (resztę przyznanej jej sumy). Swoją pozostałą kwotę Maria Zaorska miała otrzymać w dniu 1 stycznia 1928 r. bez wezwania.

Spadkobierczynie od razu wzięły pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 180 tys zł., obciążając i tak już zadłużony majątek. Swoim pełnomocnikiem spadkobierczynie uczyniły Augustę Zaorską. Przeniosła się ona z Warszawy do Siemienia na stałe i zaczęła zarządzać majątkiem. Niestety czyniła to fatalnie. W aktach archiwalnych majątku w Siemieniu są dziesiątki wezwań do zapłaty od wierzycieli, decyzji Urzędów Skarbowych w Radzynie Podl., Białej Podl., Włodawie o egzekucji wyroków sądowych.

Przed wszystkim współwłaścicielki nie zapłaciły umówionej kwoty wdowie po Janie Zaorskim - ta wniosła sprawę do sądu. 17 marca 1931 roku Sąd Okręgowy w Białej Podl. zasądził na rzecz Marii Zaorskiej 122819 zł od dłużniczek. Nie zapłaciły tej kwoty. Wobec tego komornik Sądu Grodzkiego w Radzynie Podl. wszczął 15 października 1936 roku egzekucję tej należności, a także kwoty 14 tys zł tytułem 6 proc. odsetek od zasądzzonego kapitału w terminie od 1 listopada 1931 roku do 1 października 1936 roku oraz koszty wynajęcia przez wdowę adwokata w wysokości 2469 zł.

Córki Augusta Zaorskiego otrzymały też zupełnie nie spodziewany cios finansowy ze strony wierzycieli ich zmarłego brata i spadkodawcy. Zgłosiły się bowiem dzieci Chaskiela Lnera, znanego warszawskiego kamienicznika, właściciela domu przy ul. Bagatela 10, który przed I wojną światową pożyczył Janowi Zaorskiemu 115 tys rbs. Obaj panowie nie doczekali spłaty długu. Chaskiel zmarł w czasie rewolucji bolszewickiej w Rosji, ale do Polski wróciły jego dzieci: Aron, Jankiel, Abram, Estera i Rebeka oraz wdowa Cypora (Cypojra) Lerner. Spadkobiercy Chaskiela Lnera okazali sądowi weksle wystawione przez Zaorskiego, odszukali też w hipotece zapis kaucji w wysokości 115 tys rbs na dobrach Siemień. Zaorskie musiały dług zwrócić. Długi różne oraz obciążenia majątku w Siemieniu wynosiły w 1936 roku 299800 zł płatne w ciągu 55 lat od 1932 roku z odsetkami 4 i ½ rocznie na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym 67 tys. zł w gotówce płatnej natychmiast tytułem zaległości na dzień 1 lipca 1934 roku w spłacie pożyczki. 21 września 1935 roku Sąd Grodzki w Radzynie Podl. postanowił zasądzić solidarnie od współwłaścielek 7495 zł tytułem zaległej raty w Banku Gospodarstwa Krajowego z odsetkami od 1 stycznia 1935 roku - komornik wszczął egzekucję tej kwoty 30 października 1935 roku. Mimo tego ostrzeżenia kobiety nadal nie płaciły w terminie

rat na rzecz BGK. Doszło do tego, że 20 lutego 1936 roku Bank upoważnił adwokata Kazimierza Żmigrodzkiego z Białej Podl. do wszczęcia egzekucji *"nieruchomości dobra ziemskie Siemień"*. Dopiero to zmobilizowało spadkobierczynie do działania, bo od tego momentu pretensje BGK ustały.

Ale posypały się za to wyroki i egzekucje sądowe i urzędowe. Kobiety spłacały raty bankowe, ale nie płaciły podatków. W 1936 roku Urząd Skarbowy w Radzynie Podl. w trybie egzekucji adinistracyjnej domagał się zapłacenia przez współwłaścicielki zaległości za podatek gruntowy nie uiszczony w latach 1934 i 1935. W grudniu 1936 roku tenże Urząd Skarbowy domagał się w trybie egzekucji zapłacenia blisko 6 tys. zł tytułem opłaty drogowej za lata 1931-1936.

W 1937 roku Sąd Grodzki w Białej Podl. zasądził na wniosek Urzędu Skarbowego w Białej Podl. zapłatę należności 22096 zł na rzecz Skarbu Państwa. 11 lutego 1938 roku komornik Sądu Grodzkiego w Radzynie Podl. wszczął egzekucję tej kwoty od współwłaścicielek majątku. W dniu 14 czerwca 1937 roku Urząd Skarbowy w Radzynie Podl. wszczął egzekucję należnych podatków na rzecz gminy Siemień w kwocie 10193 zł (nie płaciły od 1931 roku podatku gminnego wyrównawczego, od 1931 roku opłat drogowych, od 1933 r. opłat za niewykonanie szarwarków w latach 1933-34, składki na stójkę w 1934 i 1936 r.). Dla niezmiernie biednej gminy siemieńskiej brak tych pieniędzy był dotkliwy. Wójt gminy Siemień Karol Wójcik i rachmistrz A. Lipski wielokrotnie przez lata monitowali właścicielki do uiszczenia podatków. Bez skutku. Ponad 60-letnia Augusta Zaorska (ur. w 1874 roku) zupełnie nie radziła sobie z zarządzaniem majątkiem.

Współwłaścicielki nie płaciły też podatków osobistych. W 1934 roku Urząd Skarbowy w Radzynie Podl. domagał się od Seweryny Ginczelewskiej uiszczenia 3457 zł zaległości podatkowych (podatek dochodowy za 1931-1933). Zenobia Czarkowska nie zapłaciła 1079 zł podatku dochodowego i 1440 zł podatku majątkowego. Obie kobiety wzywano

do zapłaty 10512 zł podatku gruntowego i 3498 zł opłat na rzecz Samorządu. Nawet na rzecz parafii rzymskokatolickiej w Parczewie właścicielki zalegały z kwotą 2 tys. zł.

Bez wątpienia obciążeniem była konieczność utrzymywania licznych rodzin współwłaścicielki i ich kuzynów w majątku w Siemieniu. Razem z Augustą Zaorską zameldowana była w dworze od 1932 roku *"przyjaciółka przy właścicielce"* Maria Pawłowicz (1855 - 1942), obywatelka ziemska, zamieszkała poprzednio w Lesznie, ul. Leszczyńska 8. Poza dworem, w oddzielnym domu, mieszkała siostra Augusty – Zenobia Czarkowska, ur. w 1880 z synami: Jerzym Augustynem ur. w 1905 roku – rolnikiem, kierownikiem działu rybackiego w majątku, Janem ur. w 1912 roku – abiturientem szkoły średniej i Andrzejem – ur. 1908 r. uczniem szkoły malarzkiej. Chłopcy urodzili się w folwarku Chmielów. W tymże domu mieszkali także pracownicy majątku: Janina Ostapczuk – kucharka w dworze z Glinnego Stoku, agronom Ignacy Czesław Bocheński, służąca - Waleria Kościedowska, magazynierzy Stanisław Kowalski z żoną i synem oraz Czesław Sagan z żoną. Sublokatorem w tymże domu był Alfred Szeliga ur. 1909 w Lublinie, artysta malarz.

Także poza dworem, w oddzielnym domku przy kanale, mieszkała siostrzenica Augusty Zaorskiej i córka Józefiny Augusty Grodzickiej lo voto Ostrowskiej – Janina Augusta Ostrowska po mężu Bielska (ur. w 1893 roku, z dwójgim dziećmi: córką Janiną ur. w 1921 roku w majątku Pokaniewo i synem Mieczysławem ur. w Warszawie). Jej mąż Tomasz Bielski do 1932 roku mieszkał w Warszawie w kamienicy na ul. Żelaznej 23/45, po czym zameldował się w Siemieniu, w 1937 roku wyjechał do Warszawy, skąd wrócił do rodziny w 1940 roku.

16 grudnia 1946 roku Wojewódzki Urząd Ziemski w Lublinie wykreślił 4 żyjące jeszcze kobiety – współwłaścicielki hipoteczne majątku. 1832 mg 199 prętów ziemi, tj. 1026 ha, przejął na własność Skarb Państwa. 885 ha zostało wyłączonych spod działania dekretu PKWN o reformie rolnej – na tym obszarze utworzono Państwowy Ośrodek Rolny, protoplastę późniejszego Państwowego Gospodarstwa Rybackiego. Pozostałe 140 ha nowa władza rozdzieliła wśród fernali i małorolnych chłopów z Siemienia.

W pierwszym rządzie ziemię z reformy rolnej otrzymali: Waclaw Borkowski, Waclaw Rutkowski, Józef Rutkowski s. Konstantego, Jan Duszak, Jan Welik, Aleksander Antoniuk, Jan Antoniuk, Jan Hanczuk, Jan Wójcik, Aleksander Mościcki, Antoni Gdela, Władysław Rutkowski, Antoni Dawidek, Zofia Oleszczuk, Antoni Rososzczuk, Władysław Szostak, Bernard Dawidek, Franciszek Kozyrski, Aleksandra Kalisz, Stanisław Lipski, Piotr Teleon, Wiktor Dawidek, Michał Golonka, Bronisław Sutryk, Franciszek Kopeć.

Tak przestał istnieć majątek ziemski w Siemieniu. Augusta Zaorska zmarła 8 grudnia 1946 roku, w wieku 72 lat.

Stanisław Jadczak

Nasi zasłużeni

Podczas marcowej uroczystości z okazji Dnia Przedsiębiorczości starosta parczewski Jerzy Maśluch wręczył odznaki honorowe "Za zasługi dla kultury" czterem ofiarnym działaczom kultury z pow. parczewskiego. Poniżej prezentujemy ich sylwetki.

Antoni Gładun

Nauczyciel z Parczewa, dziś emeryt, Uznany plastyk. Od 50 lat wspiera swoją wiedzą i doświadczeniem młodych, uzdolnionych artystycznie uczniów, nie tylko z powiatu parczewskiego, uczestnicząc w plenerach malarskich, jako komisarz - instruktor wystaw malarskich.

W latach 80-tych minionego wieku był przewodniczącym Wojewódzkiego Oddziału Polskiego Stowarzyszenia Edukacji Plastycznej. Jest aktywnym członkiem Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Plastyków w Lublinie. W latach 2012-2013 współorganizował oraz był instruktorem Międzynarodowego Pleneru Malarskiego im. Zbigniewa Nasitowskiego w Milanowie.

Prezentował swoją twórczość malarską na licznych wystawach indywidualnych, uczestniczył w Międzynarodowym Biennale Nauczycieli Plastyków organizowanym przez ZO ZNP w Tarnowie. W maju 2014 roku, podczas XII Ogólnopolskiego Biennale Twórczości Plastycznej Nauczycieli w Świdniku, otrzymał IV nagrodę za obraz „Kompozycja”.

Jego pasją jest także muzyka. W minionych latach grał w Parczewskiej Kapeli Podwórkowej „Taaka Paka” i Miejskiej Orkiestrze Dętej.

W swojej karierze zawodowej pełnił m. in. funkcję dyrektora Powiatowego Domu Kultury w Parczewie oraz wicedyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 w Parczewie.

Ryszard Hołod

Mieszkaniec Pachola w gm. Dębowa Kłoda jest znanym w regionie Polesia miłośnikiem historii, a w szczególności dziejów Powstania Styczniowego, pełni w regionie rolę "zwiadowcy historii". Z jego inicjatywy upamiętniono w Pacholu powstańców styczniowych poległych w pobliżu tej wsi w bitwie pod Kolanem i Holendernią (18 listopada 1863 roku), a rosnący nieopodal wiekowy dąb uczyniono pomnikiem przyrody. Od wielu lat zabiega o ochronę zabytków w regionie, m. in. budynku szkoły cerkiewno-parafialnej w Pacholu z 1903 roku. Ustalił z IPN dane rozstrzelanych w 1942 roku przez Niemców mieszkańców Pachola, dzięki jego zabiegom odsłonięto w tej wsi tablicę upamiętniającą pomordowanych.

Ryszard Hołod był jednym z inicjatorów wydania monografii o gminie Dębowa Kłoda. Brał udział w nagraniu sześciu odcinków programu TV Lublin pt. „Było nie minęło”, dotyczących odnowienia mogiły powstańców styczniowych i programu TV Lublin upamiętniającego bohatera Powstania Styczniowego Jana Nałęcza hr. Rostworowskiego z Zawadówki, gm. Urszulin. Był w gronie inicjatorów starań o upamiętnienie bohaterów Powstania Styczniowego braci: Teodora i Ignacego Jasielskich z Rozwadówki, gm. Sosnowka oraz Józefa Seweryna Liniewskiego z Lejna, gm. Sosnowica i Franciszka, Rajmunda i Ludwika Krassowskich z Pieszowoli, gm. Sosnowica, w formie tablic pamiątkowych.

Ryszard Hołod przez 16 lat był członkiem Rady Gminy Dębowa Kłoda, w kadencji 2006-2010 pełnił funkcję przewodniczącego tej Rady.

Jadwiga Ogłodzińska

Związana jest z parczewską kulturą i oświatą od 40 lat. Była m. in. instruktorem w Parczewskim Domu Kultury. Od 2000 roku jest instruktorem w Powiatowej Bibliotece Publicznej - Centrum Kultury w Parczewie, zajmuje się animacją życia kulturalnego w powiecie parczewskim.

Inicjowała i podejmowała działania na rzecz aktywności dzieci i młodzieży, dorosłych i seniorów, takie jak: przeglądy i warsztaty teatralne, wokalne i obrzędowe, imprezy integracyjne z udziałem osób niepełnosprawnych oraz szkolenia animatorów kultury i bibliotekarzy. Promowała i promuje dziedzictwo kulturowe i turystykę Ziemi Parczewskiej. Aktywnie wspiera przedsięwzięcia kulturalne seniorów działając w Uniwersytecie Trzeciego Wieku, Związku Emerytów i Rencistów, nauczycieli skupionych w Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP oraz zespołów ludowych i Kół Gospodyń Wiejskich. Współpracuje twórczo ze szkołami, samorządami, środowiskami kulturalnymi i organizacjami pozarządowymi, starając się zwłaszcza sprostać potrzebom kulturalnym i czytelniczym dzieci, młodzieży, seniorów i osób niepełnosprawnych. Ponadto przygotowuje koncerty, wystawy, stoiska oraz czynnie uczestniczy w prezentacjach powiatu parczewskiego. Od 2001 roku współpracuje z miesięcznikiem społeczno-kulturalnym „Ziemia Parczewska”.

Od początku powstania Parczewskiej Kapeli Podwórkowej „Taaka Paka” jest jej członkinią, na scenie spełnia się jako wokalistka i konferansjer. Jest też autorką tekstów kilku piosenek śpiewanych przez kapelę. Śpiewa także w chórze Bazyliki Parczewskiej. Jako wokalistka odniosła szereg sukcesów w konkursach organizowanych w woj. lubelskim i na szczeblu krajowym.

Jadwiga Ogłodzińska jest bardzo zaangażowana w życie społeczne miasta i powiatu. W latach 2010-2014 była radną miasta Parczewa, przewodniczyła Komisji Oświaty i Kultury. Prowadziła i nadal to czyni - rozliczne imprezy powiatowe, miejskie i zakładowe.

Barbara Joanna Wikło

Barbara Wikło od wielu lat angażuje się w przedsięwzięcia służące zachowaniu i upowszechnianiu dziedzictwa historycznego i kulturowego gminy Jabłoń i powiatu parczewskiego, promuje wśród dzieci, młodzieży i dorosłych sztukę (rzeźba, fotografia), teatr, kulturę słowa i literackie piękno.

Pracę na niwie kultury rozpoczęła w latach 70-tych minionego wieku w Domu Kultury Zagłębia Miedziowego w Lubinie, potem przez trzy lata była kierownikiem Domu Kultury w Polkowicach. W 1981 podjęła pracę w Zespole Szkół Rolniczych w Jabłoni. Utworzyła w szkole zespół recytatorski oraz zespół małych form teatralnych, który pięciokrotnie zajął pierwsze miejsce w konkursach kultury szkół średnich woj. białkopodlaskiego. Od lat aktywnie działa w Towarzystwie Uniwersytetów Ludowych, współorganizowała Internatowy Uniwersytet Ludowy.

Uratowała dla współczesnych pokoleń pamięć o Augustie Zamojskim – znanym w okresie międzywojennym polskim rzeźbiarzu, który urodził się w 1893 roku w Jabłoni, a przed II wojną światową był właścicielem miejscowego majątku. Po wojnie pozostał na emigracji we Francji, gdzie zmarł w 1970 roku. Barbara Wikło utworzyła w 1994 roku, wspólnie z młodzieżą i nauczycielami, „Izbę Pamięci Augusta Zamojskiego” w Internacie ZSR w Jabłoni. W 2011 roku dzięki jej wielkiemu zaangażowaniu Izba Pamięci została przekształcona w jedyne w Polsce Muzeum Augusta Zamojskiego, którego jest aktualnie dyrektorem.

Barbara Wikło aktywnie działa na rzecz lokalnego środowiska, pełni funkcję przewodniczącej Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Jabłońskiej. W 2003 roku współorganizowała obchody 500-lecia Jabłonia, ma w swoim dorobku widowiska plenerowe nawiązujące do historii regionu: „Gościna w Jabłoni”, „Wielcy tej ziemi”, „W kręgu Augusta Zamojskiego” oraz Misteria Drogi Krzyżowej, Jasełka czy też widowiska z okazji 100-rocznicy rozpoczęcia budowy kościoła w Jabłoni „Okno do Nieba” i zakończenia jego budowy - „Kościół – droga do Nieba”. Jest również współorganizatorem majowych spotkań z Augustem Zamojskim, Ogólnopolskich Plenerów Rzeźbiarskich oraz Ogólnopolskiego Wyścigu Kolarskiego im. Augusta Zamojskiego.

Jubileusz chmielowskich „Perł”

W 2006 roku 13 mieszkanki Chmielowa postanowiło założyć zespół śpiewaczy. Regina Makówka, Jadwiga Kowalczyk, Danuta Terlecka, Helena Ciuraj, Henryka Tureniec, Ewa Lotek, Barbara Iwańczuk, Maria Jarmuł, Grażyna Dąbrowska, Danuta Duda, Maria Lewandowska, Maria Zieniewicz, Agnieszka Sikora przyjęły nazwę „Perły Chmielowa”. „Perły”, bo panie nie miały strojów, ale otrzymały w darze od Danusi Dudy perłowe korale. Pierwszy raz zaprezentowały się 8 lipca 2006 roku z okazji 50-lecia OSP w Chmielowie. Zaśpiewały wówczas starą, zapomnianą przez lata pieśń „Na chmielowskim polu”, odnanioną w starych zeszytach. Pieśń ta stała się hymnem zespołu.

Z biegiem lat zespół kierowany przez Reginę Makówkę poszerzał repertuar, systematycznie podnosił poziom wykonania, przebrał się w stroje ludowe. Uszyto je po wyszukaniu dawnych ubiorów w muzeach w Białej Podlaskiej i w Lublinie i po przejrzaniu babcynych kufrow, wykorzystując tradycyjne wzory stroju ludowego z Polesia.

Zespół w najnowszych strojach

Zespół ma w repertuarze piosenki ludowe i biesiadne, pieśni patriotyczne i religijne. Swoimi występami uświetnia uroczystości gminne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe. Prezentował się we Francji i na Ukrainie. Ma w swoim dorobku liczne nagrody otrzymane m.in. na ogólnopolskim Festiwalu Kolęd w Puławach w 2011 i 2012 roku.

Jubileusz uświetniły dzieci z przedszkola w Dębowej Kłodzie

Oprócz ratowania od zapomnienia pieśni „z naszego stołu” wykonywanych przez przodków członków zespołu (z czasem do pań dołączyło kilku panów) przy różnych okazjach: weselach, chrzcinach, pogrzebach, dożynkach, „Perły Chmielowa” odtwarzają też dawne potrawy ze swojej wsi. Dzięki temu mogliśmy poznać smak napoju „Sołoduca”, przygotowywanego ongiś na przednówku z mąki, wody i suszonych owoców, czy też „Osucha” - produktu przygotowywanego z mąki, maku i suszonych jagód. Za „Osucha” zespół otrzymał II nagrodę w kategorii „Wyrób pochodzenia roślinnego” w ogólnopolskim konkursie „Nasze kulinarne dziedzictwo”. Co roku zespół przygotowuje piękne wieńce dożynkowe.

Prezes Stowarzyszenia Grażyna Dąbrowska (z lewej) i dyrektor PBK-CK Bogumiła Srnowska

Na bazie zespołu powstało Stowarzyszenie „Perły Chmielowa” (prezesem jest Grażyna Dąbrowska). Stowarzyszenie utworzyło Izbę Regionalną, w której odbywają się zajęcia z edukacji regionalnej, m.in. warsztaty tkania na krosnach, pieczenie chleba w tradycyjnym piecu, zdobienie izb mieszkalnych. Członkowie Stowarzyszenia realizują projekty, których celem jest integracja lokalnej społeczności, ochrona lokalnej kultury i tradycji. Chronią pamięć o swoich ojcach i dziadkach, represjonowanych po wojnie przez UB - NKWD za działalność w AK - ich losy zostały opisane w książce autorstwa Stanisława Jadcza pt. „Historia Sybiraków z Chmielowa” wydanej dzięki determinacji prezes Grażyny Dąbrowskiej.

W ciągu 10 lat istnienia zespół prezentował się przed publicznością blisko 120 razy, nie licząc imprez nieoficjalnych. Obecny skład „Perł Chmielowa” stanowią: Grażyna Dąbrowska, Jadwiga Kowalczyk, Danuta Terlecka, Stanisława Chwalczuk, Barbara Iwańczuk, Maria Lewandowska, Krystyna Krajewska, Maria Kozak, Zenobia Juszczyk, Stanisława Olszewska, Władysław Jarmuł, Jan Iwańczuk, Krzysztof Lewandowski, Stanisław Juszczyk, Lucjan Makówka i Maria Jarmuł.

Stanisław Jadczyk
Fot. Bogumiła Sarnowska

Seniorzy i niepełnosprawni na scenie

I Powiatowy Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów i Osób Niepełnosprawnych w Parczewie, zorganizowany pod patronatem starosty parczewskiego, przerósł najśmielsze przewidywania organizatorów: takiej frekwencji i takich emocji nikt się nie spodziewał.

Zaangażowanie pracowników Powiatowej Biblioteki Publicznej - Centrum Kultury przyniosło znakomite efekty. Na parkiecie prezentowały się w sali "Almy" osoby starsze oraz niepełnosprawne w kategoriach: recytatorzy, forma teatralna, soliści, kabarety i zespoły śpiewacze. Blisko 5-godzinne występy przyjmowano brawami i z napięciem czekano na wyniki rywalizacji.

Zespół z ŚDS w Laskach

Jury pod przewodnictwem Andrzeja Sara z Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie rozdzieliło nagrody w sposób następujący:

- w kategorii recytatorzy uhonorowano Helenę Abramczuk, znaną w powiecie autorkę wierszy,
- w kategorii formy teatralne: zespół "Anioły Caritas" z Warsztatu Terapii Zajęciowej w Parczewie za pantomimę pt. "Ręce" oraz zespół literacki Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku filia w Parczewie

za prezentację pt. "Parczewie, Parczewie" na podstawie książki "Literacka Kraina",

- w kategorii kabarety: zespół Środowiskowego Domu Samopomocy w Laskach za program pt. "Parodia znanych gwiazd" oraz zespół "Jarzebina" z Paszenek za scenki "Zastępstwo" i "U lekarza",
- w kategorii zespoły śpiewacze: zespół "Echo Dębowej" z Dębowej Kłody.

Laureatom gratulował i nagrody wręczał wicestarosta parczewski Adam Domański, który też I Przegląd oficjalnie otworzył i zamknął. Nagrody (cenne!) ufundowali parczewscy sponsorzy, salę w "Almie" udostępnił Włodzimierz Sidor. Imprezę prowadziła, jak zawsze z wdziękim i humorem Jadwiga Ogłodzińska.

Najlepszy z zespołów śpiewaczych "Rcho Dębowej"

W trakcie imprezy pojawił się w "Almie" nowomianowany dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie Tadeusz Sławacki (dotychczas znany z bycia posłem i wiceministrem oświaty), który dostosował się do atmosfery Przeglądu i zaśpiewał a capella rosyjską pieśń ludową. Głos ma donośny i także były oklaski. Nowy dyrektor wręczył swoją nagrodę Mieczysławowi Bielskiemu.

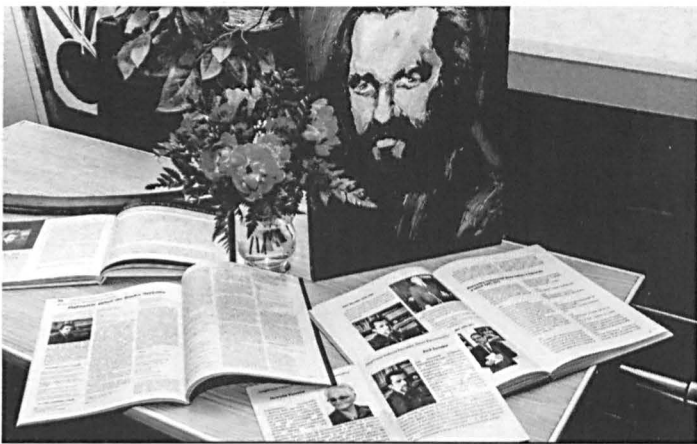

"Rodzinne" zdjęcie uczestników Przeglądu

Stanisław Jadczak
Fot. Agata Waszczuk-Stawecka

Wspomnienia o Rochu Sęczawie

Niezwykle interesujące spotkanie poświęcone zmarłemu niedawno parczewskiemu poecie Rochowi Sęczawie i jego poezji pt. *Roch Sęczawa - poeta z Hrubieszowa i Parczewa*, zorganizowały Powiatowa Biblioteka Publiczna - Centrum Kultury w Parczewie oraz Sekcja Emerytów i Rencistów parczewskiego Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego. Recytacja wierszy Rocha Sęczawy (w wykonaniu członkiń ZNP) przeplatała się ze wspomnieniami o poecie, którymi dzielili się ci, którzy Go znali, przyjaźnili, razem pracowali. Niezwykle skromny i w ostatnich 40 latach wycofany z życia publicznego i literackiego Roch Sęczawa objawił się nam w całej, swej nieznannej dotąd, historii życia.

Spotkanie rozpoczęła występująca w roli gospodarza prezes Zarządu Oddziału ZNP w Parczewie Wiesława Tazbir (odbywała się ono w sali parczewskiego ZNP), następnie o hrubieszowskich początkach kulturalnej i poetyckiej działalności Rocha Sęczawy mówił Stanisław Jadczak - redaktor naczelny "Ziemi Parczewskiej". Bogumiła Sarnowska, dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej - Centrum Kultury w Parczewie, przedstawiła działania tej placówki przybliżające sylwetkę i twórczość Rocha Sęczawy. Obszerną prezentację literackiej drogi Rocha Sęczawy przedstawiła Marta Goździk, autorka wystawy "Literaci Ziemi Parczewskiej" i opracowania książkowego "Literacka Kraina". Prezentacja połączona była z czytaniem wierszy poety, w wykonaniu Heleny Maczewskiej, Danuty Rudko, Wiesławy Tazbir, Mariana Kowalskiego i Ewy Bzówki.

Swoimi wspomnieniami o Rochu Sęczawie dzielili się: Teresa Oleszczuk, Teresa Olszewska, Eugenia Kosicka, Jadwiga Domańska, Władysław Tryniecki. Ze szczególnym wzruszeniem uczestnicy spotkania wysłuchali wspomnień żony poety - Aliny Śmiech. Dyrektor PBP-CK Bogumiła Sarnowska i prezeska Sekcji Emerytów ZNP Helena Maczewska obdarowały p. Alinę kwiatami.

Do tych wspomnień powrócimy na łamach "Ziemi".

Nauczycielskie małżeństwo, Teresa i Jerzy Olszewscy pokazali uczestnikom spotkania szablę wykonaną własnoręcznie przez Rocha Sęczawę, którą podarowali swojemu synowi Jarosławowi. Nie każdy wie, że ręczna produkcja szabel była hobby i pasją poety.

Eksponowano też portret poety wykonany przez jego bratanek prof. Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku Wojciecha Sęczawę (ur. w 1961 roku w Dubience, pracuje w ASP od 1986 roku, jest kierownikiem pracowni rzeźby).

Alina Śmiech

Jak zwykle na spotkaniach emerytowanych nauczycieli były życzenia imieninowe dla solenizantów, osłodzone pysznymi ciastami, którymi dwie panie Krystyny częstowały obecnych na spotkaniu.

Stanisław Jadczak
Fot. Stanisław Waszkiewicz

Sukces Julii Trojanowskiej

16-letnia Julia Trojanowska, utalentowana młodzieńka piosenkarka z Parczewa, odniosła duży sukces podczas odbywającego się w końcu maja br. Międzynarodowego Festiwalu Piosenki i Tańca "Muszelki Wigier 2016". Wzięła w nim rekordowa liczba uczestników - 1500 z Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Bułgarii, Rumunii, Malty i Gruzji, w tym 250 piosenkarzy.

W kategorii wokaliści Julia Trojanowska otrzymała Grand Prix za wykonanie piosenki "I know, you know". Przypomnijmy, że Julia uczy się śpiewu w Szkole Muzyki Rozrywkowej i Jazzowej w Lublinie.

Spotkanie bibliotekarzy parczewskich i z Lubomla w Jabłoniu

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Jabłoniu odbyło się spotkanie szkoleniowe bibliotekarzy z pow. parczewskiego oraz z rejonu Lubomla (Wołyń). Wymieniono doświadczenia z pracy bibliotekarzy w Polsce i na Ukrainie, umówiono się na kolejne spotkanie we wrześniu w Lubomlu.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz pow. parczewskiego: przewodniczący Rady Powiatu Artur Bacher oraz wicestarosta Adam Domański. Obecny był też dyrektor WBP w Lublinie Tadeusz Sławecki. Gospodarz gminy Jabłoń wójt Dariusz Łobejko zaprosił bibliotekarzy do zwiedzenia nowoczesnego obiektu Gminnego Ośrodka Kultury i GBP, a następnie Barbara Wikło - dyrektor Muzeum Augusta Zamoyskiego w Jabłoniu oprowadziła gości po swojej placówce oraz po pałacu Zamoyskich.

S.J.

Recytatorzy wyróżnieni w Lublinie

17 maja br. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Podedwórzcu, odbyły się eliminacje powiatowe XXXV Małego Konkursu Recytatorskiego adresowanego do uczniów szkół podstawowych, zorganizowane przez PBP-CK w Parczewie i GBP w Podedwórzcu. W eliminacjach gminnych wzięło udział 203 uczniów ze wszystkich szkół powiatu parczewskiego, do etapu powiatowego wyłoniono 30 recytatorów. Po ich przesłuchaniu zakwalifikowano do Wojewódzkiego Koncertu Laureatów konkursu:

- uczniów klas I-III: Faustynę Kucyk z szkoły w Jabłoniu, Aleksandrę Świć z SP nr 2 w Parczewie,
- uczniów klas IV-VI: Roksanę Jastrzębską z SP nr 1 w Parczewie,
- Bartosza Jadwiżuka z SP w Sosnowicy.

W Wojewódzkim Koncercie Laureatów XXXV Małego Konkursu Recytatorskiego, który odbył się 2-3 czerwca br. w Wojewódzkim Ośrodku Kultury w Lublinie, wyróżnienie otrzymały debiutujące w finale laureatki eliminacji powiatowych Aleksandra Świć i Roksana Jastrzębska.

Oprac. i fot. Agata Waszczuk-Stawecka

Wydarzenia

55 lat OSP w Kopinie

Z okazji 55-lecia istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Kopinie jednostka otrzymała długo wyczekiwany sztandar, a zasłużeni druhowie - odznaczenia.

Jubileusz OSP połączono z obchodami gminnymi święta 3 Maja. Po Mszy św. w kościele milanowskim kontynuowano uroczystości przed pomnikiem strażackim w centrum miejscowości. Sztandar poświęcił proboszcz parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Milanowie ks. Marian Banasiuk.

Następnie wręczono odznaczenia. Złoty medal "Za Zasługi dla pożarnictwa" otrzymali: Marian Kepa, Aleksander Sokołowski, Henryk Maczewski, Jan Szpil i Henryk Łapacki, 9 druhów otrzymało medal brązowy, Prezes Zarządu Gminnego OSP w Milanowie Paweł Krępski wręczył 11 druhom odznakę "Strażak Wzorowy" a 25 - odznakę "Za wysługę lat".

Spotkanie byłych nauczycieli z K. Krahelską

Gminna Biblioteka Publiczna im. Krystyny Krahelskiej w Sosnowicy w dniu 17 maja gościła grupę członków Sekcji Emerytów i Rencistów Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Parczewie i uczestników Dyskusyjnego Klubu Książki GBP w Sosnowicy. Było to kolejne działanie zmierzające do promocji Krystyny Krahelskiej - w rocznicę nadania Jej Imienia bibliotece.

Spotkanie rozpoczęto wspólnym odśpiewaniem pieśni Polskiej Walczącej „Hej, chłopcy, bagnet na broń”, której słowa napisała Krystyna Krahelska. Następnie dyrektor GBP Anna Czarnomska przypomniała ważniejsze fakty z życia patronki biblioteki i jej związek z gminą Sosnowica. Po recytacjach poezji Krystyny Krahelskiej w wykonaniu młodzieży z Gimnazjum w Sosnowicy (przyg. Elżbieta Siwik) goście obejrżeli film Włodzimierza Dusiewicza z 1977 roku pt. „Przerwana pieśń”.

Spotkanie zakończono wspólnym śpiewem o zakopanej broni w Pieszowoli pt. „Smutna rzeka”.

Oprac. Anna Czarnomska

Baza noclegowa w powiecie parczewskim

Stajnia Makoszka (agroturystyka z jazdą konną)

21-211 Dębowa Kłoda, Makoszka 2b
tel. 83 355 74 30, 510 368 421

"RED LION" - Ośrodek Wypoczynkowy Białka

ul. Młodzieżowa 22, Białka, 21-211 Dębowa Kłoda
tel. 83 355 98 49, 602 882 065
www.redlion.obitur.pl

Ośrodek Wypoczynkowy "Dom Harcerza" Białka (sezonowo)

ul. Słoneczna 31
Białka, 21-211 Dębowa Kłoda, tel. 83 355 70 08

Ośrodek Wypoczynkowy MPWiK "Kropelka" Białka

ul. Źródłana 3
Białka, 21-211 Dębowa Kłoda
tel. 83 355 98 23, 607 366 964, 724 340 302
www.mpwik.lublin.pl, e-mail: ow.bialka@mpwik.lublin.pl

Świetny spokój u Rybaków

21-211 Dębowa Kłoda, Uhnin 123
tel. 518 613 282, 503 387 850
www.urybakow.pl, e-mail info@swietnyspokoj.pl

Zajazd u Gomółki

Gęś 227, 21-205 Jabłoń
tel. 83 356 12 44

Kwatera agroturystyczna Zbigniew Smoliński

ul. Wojska Polskiego 1
21-210 Milanów, tel. 83 356 70 69

Kwatera agroturystyczna Bartosz Sawczuk

u. Kościelna 6
21-210 Milanów, tel. 504 757 777
e-mail: bartosz.sawczuk@gmail.com

Dom Noclegowy - Wierzbicka Krystyna

21-200 Parczew, ul. Wyszyńskiego 2
tel. 83 354 14 79

Kwatera agroturystyczna Monika Mazurek

21-222 Podedwórze, Kaniuki 2A
tel. 504 218 947, e-mail: monika44277@wp.pl

Ośrodek Edukacji Regionalnej w Hołownie

Hołowno 66, 21-222 Podedwórze
tel. 695 993 378, 510 641 258
www.krainarumianku.pl
e-mail: kraina.rumianku@gmail.com

Kwatera agroturystyczna „Dobrzyńka”

Teresa Dobrzańska
21-220 Siemień, Juliopol 30
tel. 669 037 769

Kwatera agroturystyczna „Armacińscy”

21-230 Sosnowica - Dwór 11/4, tel. 606 931 527

"Pod Orzechem" Beata i Marek Świrscy

Pieszowola 45, 21-230 Sosnowica, tel. (82) 591-24-02

Kwatera agroturystyczna

Agata i Piotr Mikulscy
21-230 Sosnowica, ul. Nowa 18
tel. 82 591 22 01, 503 663 756, 692 915 431

Agroturystyka "Modrzewiowy Zajazd"

Kropiwiki 1, 21-230 Sosnowica, tel. 504 109 774
www.modrzewiowyzajazd.pl

Ośrodek Wypoczynkowy "Zagłębcze"

Lejno, 21-230 Sosnowica
tel. 885 119 981, 609 440 921
www.zaglebcze.pl, e-mail: info@zaglebcze.pl

Gospodarstwo Rybackie "Polesie" w Libiszowie

Libiszów, 21-230 Sosnowica
tel. 82 591 21 06, 602 883 331

Nadleśnictwo Parczew w Sosnowicy

21-230 Sosnowica, ul. Kasztanowa 13
tel. 82 591 21 25, 82 591 21 56
www.parczew.lublin.lasy.gov.pl
e-mail: parczew@lublin.lasy.gov.pl

"Dworek Kościuszki"

Centrum Szkoleniowo-Rekreacyjne
21-230 Sosnowica, Plac Kościuszki 4
tel. 662 268 619, 601 201 530
www.dworekkosciuszki.pl
e-mail: marketing@dworekkosciuszki.pl

Hotel "Polesie" w Białce

Białka, ul. Słoneczna 36, tel. 83 355 98 55, 663 946 499
www.hotelpolesie.pl, e-mail: info@hotelpolesie.pl

G.H.OTEL Parczew

21-200 Parczew, ul. Strażacka 11, tel. 83 355 14 93
www.ghotel.pl, www.hotelparczew.pl
e-mail: info@ghotel.pl

Hotel "Orion" w Parczewie

21-200 Parczew, ul. Lubartowska 11
tel. 506 719 513, 515 617 744
www.orionparczew.pl

Ośrodek Szkoleniowo-Konferencyjny ALMA

21-200 Parczew, ul. Polna 42
tel. 83 355 16 87, 509 549 137, 509 549 134
hotel@almaparczew.pl, www.almahotel.com.pl

Informacja turystyczno-regionalna lato 2016

Powiatowy Punkt Informacji Turystycznej w Parczewie

ul. Kościelna 30, 21-200 Parczew, tel. 83 355 16 52
e-mail: informacja_turystyczna@parczew.pl

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Parczewie

ul. 11 Listopada 62, 21 – 200 Parczew, tel. 83 355 12 44
email: biblioteka1@poczta.onet.pl, www.pit.parczew.com. Adres poczty elektronicznej jest chroniony przed robotami spamującymi. W przeglądarce musi być włączona obsługa JavaScript, żeby go zobaczyć.

Centrum Turystyczne Sosnowica

ul. Spokojna 10, 21-230 Sosnowica, tel./fax: 82 591 21 52 I, 82 591 21 45
e-mail: turystyka@sosnowica.pl, www.sosnowica-turystyka.pl

Starostwo Powiatowe w Parczewie

Wydział Edukacji i Spraw Społecznych, tel. 83 355 16 51, 83 355 15 90,
www.parczew.pl, e-mail: oswiata@parczew.pl

Gminna Biblioteka Publiczna w Dębowej Kłodzie

Dębowa Kłoda 116A, 21-211 Dębowa Kłoda, tel. 83 355 70 84
e-mail: gbpdebowloda@wp.pl

Gminna Biblioteka Publiczna w Jabłoni, Gminny Ośrodek Kultury w Jabłoni

ul. Jadwigi Tokarskiej 2/3, 21 - 205 Jabłoń
tel. 83 356 00 48

Gminna Biblioteka Publiczna w Milanowie

ul. Kościelna 11a, 21 - 210 Milanów, tel. (83) 356 70 43
e-mail: gbpmilanow@wp.pl

Gminna Biblioteka Publiczna w Podedwórzcu

21 - 222 Podedwórze 44, tel. (83) 379 50 30
e-mail: gbp@podedworze.pl

Gminna Biblioteka Publiczna w Siemieniu

ul. Stawowa 1 „b”, 21- 220 Siemień, tel.(83) 354 73 14
e-mail: gbpsiemien@vp.pl

Gminna Biblioteka Publiczna w Sosnowicy

ul. Wyzwolenia 5, 21 - 230 Sosnowica, tel. (82) 591 21 34
e-mail: biblioteka_sosnowica1@o2.pl

Muzeum im. Augusta Zamoyskiego w Jabłoni

ul. Augusta Zamoyskiego 9A, tel. 508 323 005
email : muzeum@augustzamoyski.eu

Wydawca: OWD "Express Press" przy współpracy Powiatowej Biblioteki Publicznej - Centrum Kultury w Parczewie
e-mail: ziemiaparczewska@wp.pl, tel.: +48 601 276 388
Redakcja: Stanisław Jadczyk (redaktor naczelny), Bogumiła Sarnowska, Ewelina Rudkowska, Stanisław Waszkiewicz
Druk: Comernet, Lublin, ul. Ceramiczna 24